

Є Д Н І С Т Ї

РІК I.

ВНУТРІШНЬО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ГУ УНС

Ч. ЦА —

2 Місяці - 3 Національні Свята

СВЯТО ЖІНКИ-ГЕРОЇНИ

Доля хотіла, щоб в днях 12 і 13 лютого збіглися річниця смерті двох найвизначніших жіночих постатей Української Національної Революції: Ольги Басараб, визначної членки Української Військової Організації, замученої ляхами у львівській тюрмі 12 лютого 1924 р. і Олени Теліги, визначної членки Організації Українських Націоналістів, поетки й революционерки, розстріляної німецьким гестапо в Києві 13 лютого 1942 р.

Ольга Басараб і Олена Теліга стали символом невпугнутості української жінки на фронті революційної боротьби українського народу за свою державу. Їхніми слідами пішли тисячі українських жінок. Сьогодні вони в лавах націоналістичного підрілля на Рідних Землях, в бойових загонах Української Повстанчої Армії пліч-об-пліч з чоловіками мужньо сповняють свій обов'язок супроти Батьківщини. Тому річниця смерті Ольги Басараб і Олени Теліги стали всенациональним святом.

В деяких випадках проявляється тенденція святкувати 12 лютого як свято української жінки взагалі, додаючи до Олени Теліги і Ольги Басараб інші визначні постаті українського жіночого світу, як Леся Українка і інші. Святкуючи День Жінки, у святочних рефератах слід присвятити цим постатям належне місце.

ВЕЛЕТЕНЬ ДУХА — Т. ШЕВЧЕНКО

9 березня 1814 р. народився і 10 березня 1861 р. помер найбільший духовий геній української нації — Тарас Шевченко. Тарас Шевченко появився в часи нашого найбільшого національного загрози, коли, здавалося, вигасали останні проблески життя української нації, скутої кайданами московського деспотизму. Шевченко своїм вищим воєнним словом збудив, відродив і перевиховав. Ідейна й духовна вартість його «Кобзаря» лишилася досі неперевершеною. На Шевченкових творах зродилася Визвольна Боротьба українського народу і в них сучасне покоління шукає шляхів служіння Батьківщині. Тому то Шевченківські святкування в нас найбільш поширені й не повинно бути ні одної клітини УНСдності, яка б не влаштувала величавих Шевченківських святкувань.

Шевченківські святкування не повинні відбуватися в формі жалібних академій, а в формі концертів, програма яких за винятком реферату, повинна бути зложена з самих творів Шев-

ченка (пісні, поезії, рецитації, інсценізації тощо). Реферат і решта програми повинні бути уложені так, щоб якнайкраще передати справжню суть Шевченка, його роллю та значення для сьогоденного покоління.

Пам'ятаймо, що Шевченківські роковини «святкують» також і в Україні під московською окупацією. Він заглибоко вріс в душу й мозок народу, щоб Москва могла його заборонити. Але Москва, дозволивши Шевченка, фальшує й викривлює його зміст, представляючи як предтечу соціалістичної революції і... учня російських поетів. Ми на чужині мусимо нести культу справжнього, несплямленого Шевченка — будителя й виховника нації та ідеолога сучасного революційного українства, який вічно нагадує нам, що тільки «В своїй хаті своя правда» і віщує, що «встане Україна» і аж тоді «світ правди засвітить» і «помолиться на волі невольничі діти».

САМОСТІЙНІСТЬ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

15 березня 1939 р. найвище законодавче тіло, — Сойм Карпатської України, — проголосив Карпатську Україну самостійною державою.

Заторкнена хилено українського національно-політичного відродження найдалі висунена на південний захід вітка української землі — Закарпаття, встало до самостійного державного життя.

В процесі розгортання Української Національної Революції, Карпатська Україна стала граничним стовпом між двома періодами її розгортання: передвоєнним і воєнним. Молодий Націоналістичний Рух, вполнений в ОУН, перейшов тут першу пробу державного будівництва і здав іспит своєї державницької зрілості. На Закарпатті для ОУН вдалося практично примітити глибокі й засади українського націоналізму в широких народніх масах, які вона змобілізувала під прапор державного будівництва.

Святкуючи річницю проголошення Карпатської України самостійною державою, ми відзначаємо одну світлу сторінку на довгому шляху боротьби за Самостійну Соборну Українську Державу та підкреслимо живучість української державницької ідеї на всіх закутинах української землі.

Вище ми подали в хронологічному порядку важніші національні свята і річниця та просимо подбати за їх якнайкраще проведення. Головна Управа УНСдності радо послужить додатковими порадями, вказівками, тощо тим осередкам, які їх потребуватимуть.

Слідкуючи за подаваним нами порядком імпрез, не одному може впасти в очі численність національних свят, коли напр. у західних народів ми бачимо їх всього кілька в році. Причина цього лежить не в тому, що інші, зокрема державні народи, не мають багато дат, зв'язаних з подіями й подставами своєї історії, бо вони їх мають не менше від нас. Причина інша.

Святкуванням національних свят, які є частиною нашої історії та зв'язані з певною проблематикою, ми не тільки їх вшануємо, але з них вчимося і на них виховуємося. Коли чужинець з дитинства виростає й виховується в умовах вільного державного життя, у власній школі, організаціях молоді, в громадських, політичних і яких лише хочете організаціях, то не всі наші о-середки спроможні навіть на організування таких елементарних основ виховання як власні бібліотеки чи час від часу цикл виховних доповідей з різних ділянок українознавства. І тут лишаться наші святкування, які повинні заповнити цю прогалину бодай постільки, поскільки це можливе.

Та цим, ми аж ніяк не збираємося вичерпати

діяльності наших клітин. Це тільки одна з багатьох ділянок культурної праці. Крім свят є багато інших ділянок праці. Саме зимовий сезон є найбільш догідний на те, щоб її розгорнути в найширших розмірах. Театральне мистецтво, хори, балети, організація бібліотек, літературні вечірки, гутірки, доповіді — все це поодинокі вияви, складові частини тієї цілоти, що йі на ім'я — культурно-освітня праця. Над всіма цими ділянками будемо зупинятися і вказувати на їх роль і функцію в житті нашої спільноти.

Не є ніякою таємницею, що майже вся праця в середках лежить на плечах фізично працюючих людей, в подавляючій більшості — з початковою освітою. Але вони працюють в найрізномодніших ділянках громадського життя і мають практичний досвід. Будемо вдячні людям з цим досвідом, які на сторінках нашого бюлетеню, поділяться ним з іншими, тими що його потребують. Бути лучником та інформатором, учителем і виховником — це завдання бюлетеню Головної Управи УНСдності — «Єдність».

М. Мулик

Форми й Завдання визвольного Фронту

(Докінчення)

В першій частині спинилися ми в основному над такими справами: загальні ствердження, змаг за силу визвольного фронту, суверенність його форм, організовані форми боротьби. Радимо прочитувати цю другу й останню частину разом з першою, щоб так відсвіжити попереднє і сполучити з сьогодинішим.

Виходьмо з відомого заложення — «слово без діл мертве». «Мертвою і буде кожна форма боротьби, навіть найкраща, коли вона не буде носити в собі бурхливого життя, коли в ній не знайдеться активної дії по лінії реалізації визначених завдань. Така форма змагу є не тільки засудженою на смерть вже в своїх початках, але вона й відіграє нікчемну роль заразливої бакцилі на цілому визвольному фронті.

З прикриттю треба ствердити, що український визвольний фронт аж надто багатий в такі бакцилічні форми сповидної боротьби. Зокрема це дуже яскраво видно, на жаль, на еміграції. Приходиться тут, на чужині, зустрічати плеяду саме таких «організованих» форм, які просто дорівнюють порожнечі Торічеллі (ідеальна порожнеча, включно з відсутністю складників повітря). Вихолощені зі всяких категорій належного думання, критеріїв оцінки своєї ролі в боротьбі та її сьогодинішого етапу, дочуття обов'язку й відповідальності, закостенілі в передсмертній агонії — творці цих бездушних, нежиттєвих і нежиттєдайних форм, зглядно гетт, — являються зайвим баластом для активних форм визвольної дії. Це цілком зайва колода на шляху переможного маршу активних самостійницьких сил. Воно так є не тільки з повиде названих причин. Воно так є і з причин їхньої хворобливої претенсійности та неоправданних, часами прямо смішних намагань за всяку ціну вдержатися на поверхні життя і то на вимірних собою позиціях.

І тут, по нашому, мусить прийти вже крапка над «і». Це власне й є чергове завдання. Повсякденна, цілеспрямована, всеохоплююча активність всього українського визвольного фронту — на зовні, з мінімум тертя всередині. Сили, витрачені на внутрішні тертя, мусять великими відсотками рекомпенсуватися наочною силою цілого визвольного фронту. В протилежному випадку тертя внутрішні, чи, як дехто це називає неоправдано внутрішньою активністю, — є шкідливі і їм треба вперто ставити сьгодні край. Це врешті врешт мусить стати невідкличною засадою дії всіх, навіть тих, які замкнені в своїх бакцилічних формах — намагання гро національної енергії зуживати на внутрішнє самохожірвання.

І врешті останнє, перед вичерпанням цієї теми на цьому місці, це стійкість як завдань і форм визвольного фронту. Тоді, коли форми боротьби в тракті здобування цілі — можуть підлягати незначним, тактичним, змінам, то цього ніяк не мож на примінювати до завдань цілого фронту. Це гостро треба наголосити у відношенні до всіх поневоленних народів, а зокрема українсько-го.

Правда, форми боротьби можуть мінятися і навіть стратегічно. Спеціально це можна побачити в державних народів в їхній боротьбі за свої основні цілі. Та якщо йде мова про стратегічну зміну боротьби поневоленого народу, то вона майже ніколи не є допуском. Для поневоленого народу, є вже вироблена історією класифікація форм змагу в стратегічному змислі і її не має найменших причин в цьому змислі міняти для всіх поневоленних народів, а в тому числі й українській нації. Стже, залишаємося при тому, що у формах визвольної боротьби українського народу можуть бути тільки тактичні і незначні зміни. І тут є певні принципи, яких не слід омінати при цих змінах.

Якщо ж іде про завдання цілого фронту, зокрема основних його завдань, якими і пояснюється його наявність, то тут жодних змін не допускається. Всі зміни й відхилення в основних завданнях українського визвольного фронту, не можуть знаходити пояснень, як зновже дехто останніми часами пояснює, тактикою тощо. Такі зміни чи відхилення завжди кваліфікуються дуже гостро, але єдиноправильно, — як національну зраду.

Незмінність форм визвольної боротьби в стратегічному змісті (шлях до УССД — Національ-

на Революція і т. д.), їхні тактичні зміни з наявністю належних принципів (напр. на чужині громадська, політична і т. д. праця з повною динамікою, прямолінійністю тощо), — на шляху до стійких і ніколи незмінних національних завдань визвольного фронту — ось запорука успіху змагань української нації. Висдержати й діяти завжди на цих засадах та кожкожчасо бути з ними кожному самостійницькому елементові — це несуркушіма сила цілої лінії фронту, а вслід за тим — і перемоги.

М. П.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Найвищий орган

Загальні Збори в кожній статутній організації є найвищою, найбільшою і найважливішою по дію. Бо тільки Загальним Зборам прислуговує право міняти, чи доповняти статут, змінювати назву організації, включати її в якесь об'єднання організації, чи таке включення уважати, встановляти висоту членської вкладки, чи оподатковувати своїх членів, вибирати делегатів на якийсь з'їзд, на якому мала б бути заступлена організація і т. д. До управнень (компетенції) Загальних Зборів належать також вибори керівних органів організації, тобто Управи та Контрольної Комісії.

Статут кожної організації вчислює ті важливіші справи, які належать до компетенції Загальних Зборів. Очевидна річ, що такі справи, про які можуть рішати, чи вирішувати тільки Загальні Збори, не може вирішувати Управа, або Контрольна Комісія.

Прийнято, що Загальні Збори в організації відбуваються раз у рік. Тому й такі Загальні Збори називаються звичайними. Бувають випадки, що в статуті тої чи іншої організації зазначається, що звичайні Загальні Збори відбуваються кожних шість місяців. Згідно зі статутом право скликати Загальні Збори належить Управі організації, Контрольній Комісії, або $\frac{1}{3}$ членів організації.

Впродовж річної діяльності Управи можуть по стати такі важливі справи, що їх вирішити Управа не є компетенцією. В таких випадках Управа скликає Загальні Збори членів і такі Загальні Збори називаються надзвичайними. Але надзвичайні Загальні Збори може скликати також Контрольна Комісія. Вона може скликати Загальні Збори тільки в таких випадках, коли вона стверджує, що Управа не провадить діяльності, або провадить зле і на шкоду організації. Може бути також такий випадок, що члени організації мають переконання про злу працю Управи, одначе Контрольна Комісія не рішається скликати надзвичайні Загальні Збори. В такому випадку $\frac{1}{3}$ всіх членів організації може прийняти рішення про скликання надзвичайних Загальних Зборів і про таке рішення повідомляють Управу. Контрольну Комісію та всіх членів організації. Одначе, коли Управа провадить добре свою діяльність, ні Контрольна Комісія, ні $\frac{1}{3}$ членів не мають права скликати надзвичайних Загальних Зборів.

Кермування Загальними Зборами

Для кермування Загальними Зборами, чи то звичайними, чи надзвичайними, вибирається пре-

зидію, яка складається з — голови, заступника голови та секретаря.

Загальні Збори провадять свою працю згідно з денним порядком. Цей денний порядок може бути запропонований Управою, чи Контрольною Комісією, чи $\frac{1}{3}$ членів, залежно від того, хто скликає Загальні Збори. Денний порядок може бути доповнений членами, присутніми на Зборах. Голова Зборів, відчитує проєкт денного порядку і запитує присутніх членів, чи хтось має якісь зауваження, чи доповнення до денного порядку. Коли такі зауваження, чи доповнення є, тоді голова їх вставляє в денний порядок, якщо вони справді важливі і так доповнений денний порядок подає на затвердження Загальних Зборів. Після затвердження денного порядку Загальними Зборами розпочинається ділова праця.

Кожна точка денного порядку повинна бути всіми членами дотримувана, значить не можна змішувати справ різних, які належать до різних точок денного порядку. Голова, який кермує Загальними Зборами є зобов'язаний звернути увагу промовцеві і вказати, що він не говорить до порядку укладеного й затвердженого для праць Загальних Зборів.

Може бути, що Голова Загальних Зборів не вважає такого випадку, або свідомо його легковажить. Коли таке трапляється, тоді хтонебудь із членів просить слова в справі формальній. Голова Зборів є зобов'язаний негайно після закінчення слова того члена, якому він перед цим у ділив, дозволити словитися прохаючому у формальній справі.

Перебіг та всі рішення так звичайних, як і надзвичайних Загальних Зборів протокуються.

Річні Загальні Збори

Звичайні Загальні Збори відбуваються раз у рік. Такі Загальні Збори заслухоють звітів кожного члена Управи, заслухоють протоколу попередніх Загальних Зборів та той протокол затверджують. Після звітів членів Управи організації, виголошує звіт Контрольна Комісія, яка після переконтролювання діяльності членів Управи подає на рішення Загальних Зборів одобрення звітів того, чи іншого члена Управи. Над звітами членів Управи переводять Загальні Збори дискусію. Після покінчення дискусії голова Управи в імені всіх її членів зголошує уступлення. Звичайні Загальні Збори обирають Управу та Контрольну Комісію тільки на один рік, який прийнято називати — діловим роком. Коли голова Управи зголосив уступлення, Контрольна Комісія, або присутній на Зборах котрихнебудь член, про-

понує, що Загальні Збори уділили уступаючій Управі так звану абсолюторію, тобто ствердження, що Загальні Збори наділяють своїм довірям членів Управи за проведenu працю, або, значить, схвалюють виконану Управою працю. Після зголошення уступлення Управи, зголошує голова Контрольної Комісії уступлення членів Контрольної Комісії.

Можуть бути випадки, що Загальні Збори не одобряють діяльності уступаючої Управи. В такому випадку вони не уділяють абсолюторії, а вибирають тричленну комісію для всебічного розгляду тих причин, які склалися на лиху працю членів Управи.

Щойно після уступлення Управи та Контрольної Комісії Загальні Збори приступають до вибору членів нової Управи та членів Контрольної Комісії. В члени нової Управи можуть бути обрані також такі члени, які були в попередній Управі й добре працювали. Значить, що кожний член може бути більше разів членом Управи, чи Контрольної Комісії, одначе про це рішають тільки Загальні Збори, а не Управа, чи він особисто.

Після вибору керівних органів організації голова Загальних Зборів продовжує їхню працю, зберігаючи денний порядок, голова Загальних Зборів аж до повного вичерпання денного порядку. Вичерпавши денний порядок, голова Загальних Зборів проголошує Збори покінченими. Нова Управа з того ж менту приступає до своєї праці.

Надзвичайні Загальні Збори

Може бути такий стан в організації, що з Управи вибуло два, три члени водночас й Управа,

бажаючи мати на їхні місця інших членів, складає надзвичайні Загальні Збори. Може бути також і такий випадок, що з якихось непередбачених обставин, які склалися, Управа не може проводити своєї діяльності й складаючи надзвичайні Загальні Збори, подає ці причини та зголошує своє уступлення. Коли більшість членів Управи рішає про таке уступлення, то меншість завжди марширується з більшістю й Управа в повному складі зголошує своє уступлення. Загальні Збори можуть визнати слушним ті обставини, які стоять на перешкоді Управі в її праці й постановити усунути, а водночас не прийняти уступлення Управи.

Якщо одначе Загальні Збори прийняли уступлення Управи, вони переводять вибір нової Управи. Після цього Загальні Збори вирішують, чи цей вибір є тільки до часу скликання звичайних Загальних Зборів, чи на протяз одного року. Звичайно прийнято скликати річні-ділові Загальні Збори або прикінці або негайно на початку календарного року. Таким чином вводиться в праці організації нормальний стан.

До компетенції як звичайних, так і надзвичайних Загальних Зборів належить також затвердження прийняття нових членів, чи позбавлення когось прав члена. Наприклад — Управа прийняла в члени три особи, які на затвердження їх в правах члена мусіли б чекати аж до часу чергових звичайних Зборів. Але в короткому часі відбуваються надзвичайні Загальні Збори й Управа використовує це, щоб подати на затвердження Зборів прийняття нових членів.

О Б І Ж Н И К Г У У Н Є

Головна Управа УНЄдності, з прикрістю стверджує, що мимо двох звернень Головної Управи в справі «ЄДНОСТИ», до цієї пори не одержала ані одного відгуку з терену. Видання «ЄДНОСТИ» коштує Головну Управу додаткових зусиль, додаткової праці й матеріяльних витрат, не вчисляючи вже праці. Наші зусилля тільки тоді оправдані, коли їх висліді використовуються нашими низовими клітинами, коли поданий матеріял служить в праці, в її розгорненні й ставленні нової проблематики, яку до цієї пори ми не мали практичної можливості ставити. Якщо ж навпаки, подані в «Єдності» матеріяли не служать потребам терену, то треба або змінити проблематику, або коли більшість наших клітин уважатимуть ці наші зусилля за непотрібні, то перервати дальше видання «Єдності» і спрямувати наші зусилля в іншому напрямі.

У відповідь на таке байдуже ставлення Управ наших клітин, ми б мали повне право припинити дальший випуск «Єдності», але в кількох вже випадках виказалось, що мимо доручення це наше видання не було прочитане на сходах наших клітин, отже це вясное мовчанку в цій справі.

Мимо всіх закликів в справі вплачування членських вкладок, до цієї пори лишень незначна кількість наших клітин виконала свої зобов'язання. Брак матеріяльних засобів парализує можливість дальшого розвитку й праці. Якщо й надалі наші клітини не виконають своїх обов'язків, Головна Управа буде змушена: по перше — в «Єдності» поодинокі вчислювати всі ті клітини, по друге — на черговім З'їзді потягнути їх до відповідальності.

До справи матеріяльної піддержки нашої організації, належить також збірка на організаційний Фонд УНЄ, яка зараз переводиться. Пригадуємо ще раз всім клітинам, щоб по перше — додержували вказаного рециндю, по друге — доложили всіх вузлах для успішного проведення цієї збірки. Тільки спільне зусилля нашої цілої організації й всього членства доведе нас до дальшого росту.

На останньому засіданні Головної Управи було рішено, що всі Філії є обов'язані принайменше раз в рік запрошувати до себе делегата Головної Управи з рефератом, чи з нагоди одного з національних свят, чи з окремим рефератом на одну з вибраних нею тем. Ця постанова Головної Управи виказалась потрібна тому, що в останньому часі кількість поїздок значно зменшилася, що від'ємно впливає на діяльність наших клітин. Головна Управа стверджує потребу живого зв'язку зі всіма клітинами УНЄ, для якнайкращого провадження Організації. Пригадуємо що запрошенням делегатом, кожна клітина оплачує кошти дороги.

Головна Управа пропонує, щоб З'їзд Української Національної Єдності відбувся 1-2 і 3-го травня. Просимо всі клітини вилубитись і або погодитись на вищеподану дату, або подати іншу. ГУ УНЄ візьме під увагу побажання більшої наших клітин.

«Там, де існує нація-пан і нація-раб, там нема ніяких спільних інтересів між ними» — з програми УНП, 1903.